

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmes-ti.

— Washington.

"DARBININKO" KAINA:

tris kartus savaitėje...\$3.00
vieną sykį savaitėje...\$1.50
Bostono apielinkėje...\$4.00
Užrubežyje metams...\$4.25
Vienas numeris..... 3c.

VOL. II Metai II. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No. 73 255

"Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879." 222 W BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., BIRŽELIO (JUNE) 21 d., 1917 m.

Rusijos valdžia stovi už karės tęsimą, bet minios šaukia duonos ir taikos.

DUONOS IR TAIKOS.

Rusijos milžinas Kerenski veikia iš visų pusių, kad sustvarkytų Rusiją. Bet kaip iš Stockholmo James O'Donnell Bennett praneša, tai Kerenski turi ant savo kelio begalines kliūtis. Tasai Rusijos milžinas dažnai nešamas iš vietos į vietą, iš ofiso į ofisą tvarkymui valstybės reikalų. Dažnai reikia laikyti prakalbas visokiems susirinkimams ir Kerenski karštai bekalbėdamas dažnai apalpstas.

Tas bėgalo giliai atsiliepią jautrią rusų širdį, bet minios ko kito prašo — duonos ir taikos.

Streikai ir plėšimai platinasi po visą šalį. Dvarininkai bijo važiuoti iš Petrogrado ir Maskvos namo, nes bijo plėšimų.

40,000 darbininkų bedarbiauja Petrograde. Sako, jog į porą savaitę jų bus į 100,000.

Popierinio rublio kaina perpus nupuolė už sidabrinių.

Svedų pirkkliai sugrįžusieji iš Rusijos pataria savo draugams nieko nesiųsti ant kredito. Sako, jog dabartinė anarchija ir bankrutų seks kontr-revoliucija.

Vienas švedas sako, jog Kerenski dirba virš savo pajėgų, bet ten reikia milžino, kuris galėtų padaryti negalimus daiktus. Nes Rusija ligšiol turėjo tik organizuotą garterių valdžią.

Rusijos kelių ministeris pasakė: "Padėjimas be galo keblus. Baisiausioji Rusijos revolucijos valanda jau arti. Rusija stovi ant kryžkelio. Bėgyje keletas savaitę turi išsirišti klausimas netik valdymo, bet ir nusisvers Rusijos likimas. Jei visuomenė nestos talkon valdžiai padaryti tvarką, tai aš nematau iš to padėjimo išėjimo."

SKYRIUM TAIKOS NEBŪS.

Rusijos pašto ir telegrafo ministeris Ceretelli visuotinae darbininkų ir kareivių suvažiavime apreiškė, jog Rusija negali nei svajoti apie atskirą taiką. Sako, kad jei susitaikintų su Vokietija, tai reikėtų rengtis karėn prieš talkininkus. Be to dabar taika su Vokietija paskandintų ingytas laisves!

DALYKAI GERĖJA.

Iš Rusijos grįžta namo Francijos amunicijos ministeris Albert Thomas. Stockholme jis pasakė, jog Rusijoje dabar jau nėra dubeltavos valdžios. Laisvėsios valdžios intekmė ir galė didinasi. Lenino intekmė mažėja.

Didžiausia kliūtis Rusijoje, tai vokiečių agentai, kurie su didžiausiu uolumu veikia.

Thomas pasakė, jog jei Francijoje panašiai suirutė atsitiktų ir jei ten atsirastų tokių trukdytojų, kaip Rusijoje, tai jis be jokio atidėliojimo imtųs aštriusių priemonių.

METĖ POLITIKĄ.

Garsus Rusijos rašytojas Maksim Gorki nuo pat revoliucijos pradžios labai veikė politikoj, įsteigė laikraštį Novaja Zizn ir buvo didis radikalas. Bet susidūręs su tikru gyvenimu pamatė, jog rašymas, šūkavimas, rėkavimas nieko neįveikia. Tai sumanė nukreipti savo spėkas į kitą veikimą. Pamatęs Rusijos liaudyje baisią stoką visokio mokslo, žinojimo amatų, sumanė įsteigti draugią platinimui praktiško mokslo ir amatų. Jis pasakė, jog del stokos mokslo, ypač techniškojo, kyla tas nepastovumas politikoj ir pramonėj.

MOKSLO TRŪKSTA VISIEMS.

Maksim Gorki sako, jog Rusijoje mokslo trūksta visiems. Sako:

Del mokslo stokos pusė ūkininkų vaikų miršta nesulaukę mokytojų. Del tos pat priežasties veiks visos Rusijos ūkininkų moterys turi visokių negalių. Mužikai žemę išdirba taip blogai, kad jiems ne užderi nei ketvirta dalis to, kas užderi anglams arba belgams. Padėjimas miestuose ir-gi blogas. Neįvesta srutų nuovados. Todel miestai užnuodyti. Mus smaugia dūmai, dulksės, purvas. Miestiečių vaikai silpni, ištiže, nervuoti. Prieš tokius reikalus reikia ne svajonų, bet mokslo, technikos, mašinų, išnašios, gerai išvystytos pramonės.

Kad išsikovoti iš visų tų bėdų, tai reikia tuoj įsteigti mokslo židinių. Pavyzdžiu reikia institutų, praktiškos mechanikos, chemijos, biologijos, bakteriologijos, medicinos. Jei tokiuo būdu fiziškai ir protiškaiai apšvąrinsime Rusiją, tai netvarka pas mus žus. Šie reikalai privedė mane prie sumanymo inkurti drąją praplatinimui praktiškojo mokslo.

Netrukus anarchija bus pakeista tvarka. Tikėkite man Rusija nepažuvus. Aš tvirtai tikiu, jog rusų tauta yra pašaukta prie augštesnės civilizacijos.

LENKAI KELIA MAIŠTĄ.

Austrijos parlamente lenkų atstovai sukėlė tikrą maištą. Lenkų deputatas apreiškė, pagal vokiečių įsakymą jau daugiau, kaip 30,000 lenkų tapo pakarta. Tuomet vokieškas deputatas Heine pasakė, jog dar permažai virvė naudota. Po to tai lenkų ir kitų slavų deputatai sukėlė tokią lėmą, kad reikėjo uždaryti posėdį.

Apskritai slaviai po vokiečių ir austrais labai sujudo. Austrijoje, kad nutildyti lenkus ketinama jiems pavesiti keletą vietų ministerijoj. Slavų atstovai atsisako balsuoti už karinę paskolą.

NIEKO YPATINGO KARĖS LAUKE.

Jokiamė karės fronte nieko ypatingo neveikiama. Francijoj ir Belgijoj tik armotos krikoliai ir viskas.

Ant Balkanų anglai pasitraukė atgal nuo Strumos upės. Turbūt talkininkai ant Balkanų trumpina frontą. Galbūt talkininkai privers Graikiją stoti karėn prieš teutonus. Tuomet tai, turbūt vokiečiai pabandytų visai nušluoti talkininkus nuo Balkanų. Kaižeris ir galėtų sugrąžinti Graikijos karaliui Konstantinui sostą.

ANT JURĖS.

Vokietijos submarinai per keturis pastaruosius mėnesius nuskandino Anglijos laivų iš viso 477. Iš tų žvejinių laivų buvo 78, mažesnių, kaip 1600 tonų įtalpos nuskandinta 155, didesnių, negu minėti, — 322.

Tokių garlaivių, kurie išgalėjo atsigrąžinti nuo submarinų buvo 299.

Čia neparodyta kiek submarinai nuskandino tuo tarpu kitų kariaujančių ir neutralių valstybių.

UŽDERĖJIMAI GERI.

Blanchard apvažiavo valstijas Colorado, New Mexico, Texas, Utah, Idaho, Nebraska ir So. Dakotą. Visose tose valstijose visų javų, daržovių, vaisių užderėjimai esą gražiausi. Jisai sako, jog kainos ant maisto neprivalo kilti laukiant tokių užderėjimų. Tik galės pritrūkti darbininkų. Sako, valdžia turėtų sumobilizuoti kokį 500,000 darbininkų ir nugabenti javų valymui.

PALEIDO KALINIUS.

Anglija paleido arių maištinkus kurie buvo uždaryti kalėjime. Dubline sugrįžusius kovotojus už laisvę pasitiko didžios minios žmonių. Buvo dainuojamos tautinės dainos. Grafienė Markievicz nebuvo paliusuota, nes ji yra nu-teista kalėjiman iki gyvos galvos.

VALDŽIA PAIMS KASYKLAS.

Komercijos departamentas Washingtone pramato, jog anglių baronai plenuoja ateinančią žiemą labai pabranginti angliš. Anglių kasyklų savininkai plenuoja pakelti anglių kainas iki \$14 o gal net ir iki \$20 už toną. Dabar valdžia svarsto, kaip tą pavojų pralaušinti. Plenuojama taip kad prez. Wilsonui būtų suteikta teisė paimti anglių kasyklas iš kompanijų. Tuomet valdžia tvarkytų anglių kasimą ir išgabenimą į miestus.

Worcesterio, Mass. apielinkės fermeriai Worcesteryje steigia didelį marketą. Fermeriai sutarė taip padaryti, sugabenti savo produktus ir parduoti tiesiog miestiečiams be jokių perkupčių. Tą marketą ketina padaryti prie Mechanic gat.

Ispanijos karaliaus sostas svyruoja.

ISPANIJOJ BUS PERVERSĖS.

Be paliovos ateina žinių iš Ispanijos apie sukilimus, nepasiganėdinimus, maištus. Visai netolimoje ateityje ten turės įvykti perversmės.

Valdžia Ispanijoje yra suakmenėjusi, nepažangi, remiasi ant luomų, bajorai ir didikai turi didžiausias privilegijas, prastieji žmonės su didžiausiais gabumais neprileidžiami prie valdviečių. Todel už seną valdžią stovi tik angščiausieji sluogsniai. Šiaip jau visuomenė nepasitenkinus valdžia.

Karalius Alfonsas jaučia, jog jo sostas svyruoja. Sako, jog jis nelauks, kol audra iškils, atsisakysias, jei reikės nuo sosto, arba sutiksias padaryti plačias reformas. Sako, jog karalius Alfonsas sutiktų likti Ispanijos prezidentu.

Washingtonan atvyko Belgijos karinė komisija. Kuomet ji atsilankė pas prez. Wilsoną, tai jisai apreiškė, jog neišvengtinis pergalės dienoj Belgija ingys savo senąją vietą.

LAUKIA SIGNALO.

Ispanija sujodus nuo krašto iki krašto ir laukia tik signalo pradėti veikimą prieš senąją valdžią. Mieste Cordova didelis susirinkimas žymių žmonių — profesorių, inžinierių, pramonininkų, darbininkų ir kunigų — paskelbė manifestą, kuriame reikalaujama plačių politiškių reformų.

Valdžia tuo tarpu ir-gi sujudė. Apreiškia, jog eis prie plačių reformų. Užsienio reikalų ministeris deLema tarėsi su Anglijos ir Amerikos ambasadoriais. Prašė nurodymų kas daryti. O ministerių pirmininkas Dato, apreiškė:

"Svarbiausias dabar klausimas yra tai suvokti, ko visuomenė nori. Todel valdžia dabar klausosi į visus balsus, kurie girdisi iš visuomenės ir bus daroma kas reikia be jokio atidėliojimo. Mes vadausimės visuomenės balsu."

Metinis Išvažiavimas-Piknikas

Rengia Draugystė Švento Jurgio Kareivio

Liepos (July) 4 d., 1917 m.

NORWOOD, MASS.

PRASIDĖS 10 VAL. RYTE IR TRAUKSIS IKI VĖLAI NAKTIES.

Viena iš gražiausių vietų Bostono apylinkėje OAKLAND GROVE E. DEDAM, MASS. Griežš Švento Jurgio Kareivio Lietuvių Benas po vadovyse A. Bruzgos; todel visi lietuviai ir lietuvaitės, kaip vietiniai, taip ir iš apylinkių nepatingėkite atsilankyti ant šio pikniko, kad paskum nereikėtų grandytis. Ne visada galima išgirsti ir pamatyti tokių beną ir kitokių žaislų. Yra užkviestas garsus paveikslų trunkėjas A. Lapinskas, kuris nutrauks paveikslus visų atsilankiusiųjų ant pikniko. Programas bus labai įvairus.

- 1) Cambridge base-ballininkų susirėmimas su Norwood'o.
- 2) Maišuose bėgimas.
- 3) Virvės traukimas.
- 4) Bulvių rinkimas.
- 5) Suangusių vyrų lenktynės.
- 6) Mažų mergaičių lenktynės.
- 7) Įvairių įvairiausių žaislų, už kuriuos atsižymėjusieji gaus dovanas.

ĮŽANGA: vyrams 35c., moterims ir merginoms 15c.

Kviečia PIKNIKO KOMISIJA.

PASARGA: Važiuojant iš Bostono arba iš Cambridge'aus reikia imti Elevator į Forest Hill ir iš ten imti, karą Grove and Washington St. ir važiuoti iki Grove St. Išlipus paimt Oakdale karą ir važiuoti iki Dedam Square, o tenai lauks žmogus ir nurodys pikniko vietą. Visai arti prie karo. Jeigu tą dieną būtų lietus, tai piknikas bus perkeltas ant 7 d. liepos arba pirmą subatą Liepos mėnesyje.

Geriausias laikas pasivažinėjimui.

Važiuokite "Darbininko" automobiliumi, nes tai puikiausias "Overland" firmos, septyniems žmonėms važiuoti.

I šliubą važiuodami, imkite "Darbininko" automobilį.

Kam reikia kūdikis prie krikšto vežti — užsakykite "Darbininko" automobilį.

NAUDOKIS PROGA — TAUPYK PINIGUS.

Užsakykite iš anksto, jeigu norite važiuoti gražiausiu "Darbininko" automobiliumi, kuris lekia vėjo greitumu.

Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu: 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Maršrutas.

ŠAUNIŲ KALBĖTOJŲ MARŠRUTAS.

P-nas Al. M. Račkus, studentas Lojolos Universiteto Chicagoj, pradėdant nuo birželio 30 d. laikys prakalbas Bostono apielinkėje.

Jis kalbės apie darbininkų reikalus, jų priešus socialistus ir nurodys būdus, kuriais darbininkai gali atsiekti geresnį pragyvenimą. Jisai nurodys kodėl LDS. yra reikalingiausia organizacija lietuvių tarpe. Jei kur atsirastų draugų socialistų, tai su jais stot į debatus.

Kartu su p. Račkumi kalbės ir p. Jonas J. Ramanauskas, studentas Bostono Kolegijos.

Čia tai puiki proga lietuviams išgirsti porą šaunių kalbėtojų. Mums pranešama, kad jie kalbės šiose vietose.

Liepos 1, 2 val. po pietų Fitchburg, Mass. liepos 1, 7:30 vak., Worcester, Mass. liep. 8, 2. po pietų Hudson, Mass. liep. 8, 7:30 vak. So. Boston, Mass. liep. 10, 7:30 vak. Montello, Mass. liep. 11, 7:30 vak. Middleboro, Mass. liep. 12, 7:30 vak. Bridgewater, Mass. liep. 15, 2:30 po pietų Nashua, N. H. liep. 15, 7:30 vak. Lawrence, Mass.

Jeigu kitos kolonijos norėtų užsikviesti kalbėtojus, lai tuojuas praneša šiuo antrašu: J. J. Ramanauskas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

BROOKLYN, N. Y.

Baisi nelaimė.

Birželio 13 d. seredos naktį 11:30 val. The American Sugar Refining Co. dirbtuvėj kilo eksplozija. Užsidegė taip greit, kad darbininkai tapo liepsnos apsupti. Išbėgo 22 degančių ant gatvės. Į ligonbutį nugabenta 22. Vienas negyvas, 36-ųjų nesuranda. Aa. Jonas Stankevičius 26 metų, nevedęs, mirė ligonbutyje. Tarp nesurastų yra lietuvis Kazimieras Grauzėvičius 24 metų, nevedęs. V. A.

Schenectady, N. Y. — General Electric kompanijos 2,000 darbininkų susreikavo dėl to, kad kompanija priėmė į darbą negrą studentą Union Kolegijos. Negras buvo paimtas tik vakacijų laikui.

Visuomenei

"Darbininkas" No. 71 praneša, jog K. Jurgelūnas trunka "Darbininką" į teismą. "Ateitis" No. 24 irgi skelbia, būk už šmeižimą jo asmenis per laikraštį, Jurgelūnas užveda bylą prieš "Darbininką."

Visuomenė, nesekusi pilnai dalykų stovio, gali pamislyti, jog ištikro "Darbininkas" yra kokiu nors būdu minėta Jurgelūna yra šmeižęs. Kad visiems parodyti tikrą dalykų stovį ir kad be reikalo nekristų ant "Darbininko" šešėlis, mes, žemiau pasirašiusieji, "Ateities" šerinkinkai, gerb. visuomenei pranešame, jog per keletą paskutiniųjų mėnesių keletą kartų mes, rašydami "Darbininke" apie parduvinimą "Ateities," minėjome K. Jurgelūną, kaip "Ateities" B-vės pirmininką. Mes pranešinėjome apie savo skriaudą, jog parduodant "Ateitį" mes negavome nei po sulužusių centą, nei-gi žinojome, kaip tas pardavimas eina. Dar-gi vienas iš mūsų Overka, Jurgelūno, jo paties krautu-vėj, tapo sumuštas. Tą jis laiko šmeižtu.

Apreiškiamo, jog mes visi stosime teisme liudytojais, patvirtinsime tą, ką "Darbininke" mes pranešinėjome ir dar plačiau išdėsimė dalykus.

Savo keliu mes dabar turime gabiausią Bostonė advokatą ir užvedame bylą prieš Jurgelūną, kaip "Ateities" B-vės pirmininką, idant atieskoti savo indėtus į tą B-vę pinigūs.

Pasirašome:

A. Šapalis,
Julius Macziulis,
Thomas Yakavonis,
M. Overka,
Marijona Mačiulietė,
Juozas Stukas,
V. Varžinskaitė.

PLAČIAI PAMINĖJO.

Šveicarijos laikraštis "La Tribune de Lausanne" čieloje spaltoje aprašė apie svarbų veikalą La Lituanie et la Guerre. Apie tą veikalą jau daugelis Šveicarijos laikraščių prielankiai atsiliepė.

Karė Naikintoja.

Šios šalies valdžia šaukia mus prisirengti.

Mes turime daugiau kaip 1,000,000 ketvirtinių pėdų geros derlingos žemės, sutiksime išdalinti del kiekvieno mažosios dalimis, kuris tik-tai ją apdirbs arba mes net pristatysime sėklų ir t.t. Parodysime ką ir kaip reikia auginti.

Taipgi mes parduodame kiek tik kas norės geros žemės ant jūsų pačių išlygų ir be jokių taksų per du metus.

Tuo padalinimu kiekvienas turėtų interesuotis ir nepraleisti tos progos.

Delei platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

John A. Smith & Co

REAL ESTATE EXCHANGE
Room 330 Kimball Building
18 TREMONT STR., BOSTON, MASS.
Tel. Fort Hill 3568.

Eina iš So. Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis.
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:

Metams tris kartus savaitėje.....\$3.00
Užrubėžyje metams.....\$4.25

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St.
Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.
Subscription Rates:

Yearly.....\$3.00
6 months.....\$1.50
Foreign countries yearly.....\$4.25

"DARBININKAS"
242 W. Broadway, South Boston, Mass.

DEL VEIKIMO TARPE SVETIMTAUČIŲ.

Iš naujo lietuvių srovių vadai susikirto delei veikimo Lietuvos reikaluose tarpe svetimačių. Laisvamaniai - tautininkai šaukia katalikų atstovai negali veikti lietuvių vardu, žada kelti protestus ir t.t. Sveikai manantis lietuvis, trokštąs Lietuvai laisvės, turėtų tik džiaugtis, jei tik kas viečia tam galui. Kuomet dr. Šliupas važinėdavo ir tarpe amerikonių pasakodavo apie Lietuvą, jos reikalus, tai niekas iš katalikų nei nemanė, ką nors prieš tai pasakyti. Nebent kas išreikšdavo nepasitenkinimą, jei dr. Šliupas savo prakalbose mesdavo šėšėlį ant krikščionijos arba dvasiškijos. Tatai lietuviams katalikams nemalonu budavo, kuomet Šliupas tarpe svetimačių lietuvių reikaluose vėkdamas išsuduoda lietuvių-laisvamanių.

Kuomet veikiamą tarpe svetimačių lietuvių laisvės reikale, tai visvien kokios ten srovės ar partijos veikėjas nebūtu, niekas neturėtų prieš tai turėti.

Prieš europinę karę Vokietijos laikraščiai labai pajukodavo Suv. Valstijų politiką su Meksika. Pajuokdavo ir ne teisingai perstatydavo. Žinoma, Vokietijoje gyvenantiems amerikoniams tas budavo nemalonu. Tuomet "Chicago Tribune" korespondentas Wile emė rašinėti į vokiškus laikraščius apie tai, kaip ištikro elgiasi Suv. Valstijos su Meksika. Ir daugelis vokiškų laikraščių dėjo tuos straipsnius. Pamišykim, kaip būtu Amerikos laikraščiai pavadinę tą amerikoną, kurs būtų sakęs, kad reikia prieš Wile užprotestuoti už tai, kad net nei keno neingaliotas rašo Vokietijoje apie tai, kaip ištikro elgiasi Amerika su Meksika.

Mūs laisvamanių "diplomatus" matyt persunko tokiuose menkuose dalykuose orientuotis.

KAIKAM MOKSLAS EINA NENAUDON.

Anuomet, kuomet p. Balutis, "Lietuvos" red. ilgą istoriją išvedinėjo apie šnipus, tai viską rėmė argumentais ir dokumentais. Tuomet p. Balutis berods nesimokino dar teisių. Bet žinojo, kad jei ką tvirtinti, tai turi prirodyti.

Pora metų atgal Chicagoj buvo A. L. Spaudos dr. jos suvažiavimas. Kuomet suvažiavime užėjo kalba apie laikraštinių etiką, ypač apie reikalingumą kultrngai ir mandagiai rašyti editorialus, tai p. A. Rimka patėmijo, jog permaža to, kad redaktorius parašys editorialus mandagiai, o greta leis visokias kibirkštis savo idėjiniais priešininkams, pasislėpdamas visokiais Jurgiais - Spurgiais. Tai p. Balutis šoko ir pasakė ar turi prirodymų, kad tvirtinti, būk Jurgis-Spurgis yra pats redaktorius. Tuomet p. Balutis jau mokinosi teisių, bet

vis-gi žinojo prirodymų reikalingumą.

Štai dabar ateina "Lietuvos" No. 24 ir jame besanti pastaba antgalviu "Vis-gi tas yra bjauru." Toj Jurgiškoj-Spurgiškoj pastaboj tvirtinama, būk "Zvirblio" redaktorius esąs kun. Kemešis ir spėjama būk straipsnio "Stasys Durnelis" buvusio "Zvirblyje," autorius esąs ir-gi kun. Kemešis.

Ir tiems savo tvirtinimams p. Balutis neturi jokio prirodymo. Ir todėl pilniausia suklydo, kaip pirmame tvirtinime, taip ir antrame spėjime. Tame-pat "Lietuvos" numerįje pranešama, jog p. B. K. Balutis, "Lietuvos" redaktorius, gavęs Teisių Magistro laipsnį.

Tai matome, jog juo daugiau p. Balutis teisių mokinosi, tuo mažiau jį emė laikyti praktikoje.

LIETUVOS "KARALIJA" IR PABALTMARIO PROBLEMA.

(Iš Corriere d'Italia, Balandžio 1917.)

Pasklydus gaudui, jogei Vokietija, aprūpinusi Lenkiją, taip-pat yra sumanusi paskelbti Lietuvos karalių, atsirado reikalas apsparstyti vienas iš svarbiausių klausimų, šios karės iškeltų, būtent pabaltmario klausimas.

Rytų Baltijos kraštas yra apgyventas tautų apie kurias sulęginant, mažai žinoma vakarų Europoje ir kurios pastarųjų atstiklų pašauktos ir naują gyvenimą.

Lietuvos tautą gal pirmiausia ir labiausia apeina tosios sunkiosios problemos išriškimas, nes, gindamasi nuo totorių gaujų XIV-tu šimtmečiu — kaip ir lenkai su rusais — ji įgijo keletą slaviskųjų šalių, kaip va: Baltgudiją ir Ukrainą, ir per tai Lietuva virto viena galingiausių viešpatijų, kurios sienos tęsėsi nuo Baltijos iki Juodųjų jurių.

Lietuva tečiaus paliko po Vokiečių valdžia gana žymią savo santautiečių dalį, kurie, ilgainiui tapę Prūsų karalių valdonais, ir po šiai dienai tebegyvena abipusiai Nemuno iki Klaipėdos užlajos (Kurisch Haff). Lietuviai prijungtieji prie Prūsų, kad ir palaikė savo būdą ir savo kalbą, tai visgi negalėjo visiškai atsilaikyti prieš germanizaciją.

Be to lietuviai priversti buvo panešti daug kitų karių prieš vokiečius, taip kad XIV-tu šimtmečiu jie beveik visiškai katalikybę nuo lenkų, nei kaip pripažinti ant savęs vokiečių politikinį ir tikybinių viršų.

1386 metais Jogaila, Lietuvos Didysis Kunigaikštis, apsisveždamas su Jadvyga, Lenkijos karaliete, sujungė abi viešpatijas po viena valdovų dinastija, iki Jogailiečių dinastija neišsibaigė. Tasai tarp dviejų viešpatijų ryšys buvo paskui sudrūtintas Liublino unija 1560 metais. Po teisybei, tai toji dviejų viešpatijų unija

niekuomet nebuvo tandi: nuo 1387 iki 1589 metų ji buvo tik-tai bendrų valdovų dinastija, nors išsibaigus 1573 metais lietuviškajai dinastijai, dviejų viešpatijų susivienijimas tapo kiek ir sudrūtintas. Vienok galima su didžiausiu tikrumu pasakyti, jogiai Lietuva visuomet rūpestingai saugojo savo savyvaldos. Netik-tai Lietuvos valdymas buvo visiškai atskiras nuo Lenkijos, bet da Lietuva turėjo ir savo kariuomenę ir savo įstatymų vystę. Šitoji tarp Lietuvos ir Lenkijos unija buvo panaši į Austro-Vengrijos dualizmą (dvilypę viešpatiją). Lietuvos bajorija be abejo buvo palytėta lenkų įtekmes ir šiek tiek aplenkinta, bet ji visuomet stengėsi atskirti Lietuvą nuo Lenkijos. Pusiaus XVII šimtmečio kunigaikštis Jonas Radvilas buvo susitaręs su Žuvėdiu prieš Lenkiją, gi ir XVIII šimtmečio pradžią kunigaikštis Sapiega kėsinosis galutinai atskirti tiedi tauti.

Varžytinės tarp Lietuvos ir Lenkijų, ir judviejų ginčai vienos su kita, taigi ir buvo vyriausioju tūdvių viešpatijų žlugimo priežastis.

Lietuvių-lenkų viešpatija paliovė gyvavusi XVIII šimtmečiui baigiantis, kuomet ji tapo padalinata trimi atskirais ypais (1772-1793-1795). Po šių padalinimų didžioji Lietuvos dalis teko Rusijai ir tiktai mažoji dalis — (Suvalkų guberniją) Prūsams. Šitoji mažoji Lietuvos dalis buvo paskui prikerpta prie Varšavos Didkunigaikštijos Tilžės traktatu (1807) ir ant galo Vienos Kongreso (1815) — prie Rusijos. Tokiu būdu kuone visa Lietuva buvo likusi iki šiam laikui Rusijos imperijos dalmi — XVI šimtmečiui besibaigiant, reformacijos idėjos pasiekė Lietuvą, kuri buvo tapusi katalikiškąja. Katalikų kova su protestantais padėjo užgimti tikybinei literatūrai lietuvių kalba. Du priešingu abazu turėjo savo tarpe pasivymėjusių ir vertintųjų asmenų. Protestantai turėjo kunigaikštį Radvilą, katalikai — kunigaikštį Giedraitį. Nors tosios kovos buvo nuolatinės ir aštrios, tačiau šalies apšvietos pirmynėiga netapo susturėta. Atsirado daug rašytojų, kaip Daukša, Širvydas ir kiti, kurie palaikė tautos sąmonę lietuviškais raštais. Besibaigiant XVII šimtmečiui, Prūsų Lietuvoje gimė Kr. Duonelaitis, kuris mokėjo labai gabiai ir vaizdžiai nupiešti XVIII šimtmečio gyvenimą ir papročius.

Vilniaus universitatėje atsirado romantiškųjų lietuvių literatūra, kuri įkvėpta tėvynės meilės jausmo — nors ir lenkų kalba buvo rašoma — prikėlė garbingosios Lietuvos praeities ir jos vaikų tėvynės meilės atminimą. Dainiai, kaip: Mickus (Mickevičius), rašėjai, kaip Kraševskis, istorikai, kaip Norbūtas, idealizuodami senovės Lietuvą, padidino Tėvynės meilę.

Kuomet lietuviai rašėjai didino lietuvių literatūrą: nes tarp buvusių Vilniaus universiteto mokinių turime toki Simoną Daukantą, vyskupą Valančių, vyskupą Baroną ir da kitų labai žymių, kurie rašė mokslo, literatūros ir politikos veikalus lietuvių kalba, palikdami nemirtingai apie save atminimą, jie be to savo Tėvynę didei pagarsino.

Kad taip buvo apsiirėkęsi lietuvių kultūra, rusų valdžia, idant sutrukdojūs jos vystymą ir išsiplėtojimą tarp visų tautos klasių, uždarė Vilniaus Universitatę, panaikino Lietuvos Statutą — kuris per kelis šimtmečius buvo beveikiąs Lietuvoje — ir jo vieton įvesdė rusiškąjį, taip-pat įvedė rusiškąjį teismą, pavezdamą ji rusams, parkviestiems iš vidurinės Rusijos.

1863 metais ištiko nelaimingas lenkų sukilimas, kuriame dalyvavo ir daug augstos kilmės lietuvių. 1865 metais uždrausta lietuvių spauda, ir

taip-pat uždrausta skaityti lietuviškosios knygos, neišskiriant net nei maldaknygių. Viešasai ir privatinis veikimas, rusų Lietuvoje, persikėlė į Prūsų Lietuvą: tikybinių turinio knygos ir laikraščiai imta spauzdinti Tilžėje. Šitie spauzdiniai tūkstančiais būdavo gabenamą rusų Lietuvon ir dalinama žmonėms. Rusų valdžia prieš šitą kontrabandą parodė didelį savo veiklumą ir žiaurumą; tačiau lietuvių spauda taip patinosi, kad ant galo rusų valdžia nusprendė, jog tuščia būtų toliau kovoti, ir 1904 metais sugrąžino liu-sybę lietuvių spaudai.

Ant nelaimės, rusų valdžia baisiai trukdė katalikams išgyti Lietuvoje žemės, ant galo ir visai jiems tai uždraudė. Čia tai vyriausiai ir reikia įieškoti pradžios ir priežasties taip skaitlingos lietuvių emigracijos Suvienytosna Amerikos Valstijosna.

Šitas liūdniausias Lietuvos istorijos laikotarpis buvo vienbalsiai iškeltas aikštėn lietuvių delegatų, susirinkusiųjų Haagoje Balandžio 25-30 d., 1916 metais.

Lietuvių tauta niekadoms norėjo prisimti jungo, kuris jai tapo antmestas, ir visados įieškojo ir įieško sau liu-sybės, prie kurios turi teisę kiekviena civilizota tauta. Lietuviai reikalauja sau nepriegulmybės. Visi lietuvių tautos sluogsniai ir visos partijos viuo met nuosirdžiai rūpinosi savo Tėvynės likimu ir stengėsi išgelbėti ją iš nepakęčiamojų padėjimo. 1905 metais

Laisvė nuperkama pasiaukojimu.

Daug buvo rašyta, daug kalbėta apie Lietuvą ir jos laisvę. Ištikimi jos sūnūs pasiekė visas civilizotas pasaulio tautas, nunešė joms Istoriją Lietuvos, apsakė darbus jos didvyrių. Pagalios susilaukėme šiokių - tokių, nors nevisuomet aiškių pažadėjimų Lietuvai laisvės. Džiaugsmas nemažas! Dabar jau galime sėstis ant pažadėjimų išpildymo maišų ir paskėsti saldžiam snaudulyje, arba, įgaunu veiklumas dar nenudilio, imtis tvarkymo tautos ūkio, ką tai tuli karštieji išrengė vykinti. Tačiau ar nebus tik nedovanotina mūs kaltė tasai atsidavimas illuzijai akiveizdoje faktų prieštaraujančių visokiai svajonei apie nepriegulmybę. Tik atsiminkime anąją šaltą, abejotinę užuojautą mūsų tautinei deklaracijai atstovų tijų tautų, kurioms daugiausia užsitikėjome (Anglijos ir Francijos, neužsimenant čia apie šiuurškų pasielgimą rusų biurokrato.) Kad jie prieš emė ją, tuom, tikriausia, padarė paprastą civilizoto žmogaus mandagumą, o ne esimą geros valios.

Mes daug tikimės nuo Angli- ir Prancūzų, bet dar daugiau nuo Ruso. Tiesia, tieji trys galitnai nekarta išsitarė kariauja už tautų laisvę, bet kada jų aukštoji diplomatija prakalbėdavo, iš jos lupų išsizravado tik Belgija, Serbija, ir paskiaus dar ir Lenkija. Apie Lietuvą jina nei syki neužsiminė. Kas pažino tikras šios baises karės priežastis ir dalyvaujančių joje viešpatijų siekius, to neapsvaigins tušti žodžiai laikinio nuraminimo. Neabejotina — daug netikėtų atmainų ši karė įvykins. Rusijos despotizmas su remiančia ji biurokratija jau griuvo. "Next the kaiser." Nors vokiečiai — kur jie nebūtų — Vokietijoje, ar Amerikoje, Afrikoje ar ant didžiųjų vandenynų salų — visi išvien kaizerį gerbia, kaip stabmeldžių savo viršiausiąjį stabą — tas jam negelbės. Už jo napoleoniškas svajones, už tiek nekalto kraujo pralietu, už našlaičių ašaras ir raminių skriaudas Anglijausioji Teisybė jau parašė jam Baltazaro dekretą: "Mane, Thecel, Phares" (Mane, tekel, fares).

apie 2000 lietuvių delegatų, suvažiavusių į Vilnių vienbalsiai nutarė reikalauti nuo rusų valdžios politikinės savyvaldos Lietuvai. Reikalavimas netapo išpildytas, tai vis-gi buvo duota tikybinių liu-sybė, emė išsiedinėti daug laikraščių, gvilendami ekonominius klausimus literatūros laikraščių ir kitokių; ant galo leista mokyti lietuvių kalbos pradedamose ir vidurinėse mokyklose.

Lietuvių tauta žengė pirmyn ir švietėsi. Ši pirmynėiga ir švietimosi labai padidėjo ir visuomenę palytėjo ypač šiais paskučiausiais dešimčiais metų. Apšvietos srityje, kaip jau minėjome, Lietuva susilaukė daug prakliniųjų asmenų. Didelis rašėjų, dainių, istorikų skaičius išleido svarbių literatūros veikalų. Viena lietuviškoji spaustuvė, kuri jau yra atspaudžiusi apie 100 veikalų plečia po visą šalį tarp visų tautos sluogsnų savo naudingą įtekme.

Taigi lietuvių žmonės turi savąją istoriją, savąją literatūrą, savąją kultūrą, tradiciją, tautinį organizmą, kas sudaro atskirą tautą, ir yra pasiekę tokio apšvietos laipsnio, kuris duoda jiems teisę prie nepriegulmybės.

Lietuvos liu-sybė tai viena sunkiausios pabaltmario problemos pusė, kurią bando Vokietija savo šandieniniu nusprendimu išnaudoti ir kurią teks talkininkams galutinai išrišti.

Liet.

Bet kas iš to Lietuvai?

Pastarieji obalsai iš Vokietijos "reichstago" mums pranešė — ir aiškiai, suprantamai pasakė, kad, jeigu Vokietija karę laimės, Lietuvai amžinos pažuties tarmė jau parašyta, nes jina paskirta vokiškos kolonizacijos šalimi. Bet vargu pasiseks jiems įvykinti toji gaili aspiracija. Susitelkimas galingų pasaulio tautų su tikslu nugulauti vokiškąjį militarizmą — tai galybė prieš kurią vokiečiai su vis savo mitrumu ir geriausiu karėn išsirengimu neįstengs atsilaikyti.

Taigi vokiečiui klupus, ar neturime teisės ko gero laukti del savęs? Tam klausimui atsakymą surasime pas Rusą. Iš ten nemaža gražių ir tinkamų žodžių girdėjome; paskutiniai pats laikinis rusų respublikos prezidentas tikrino, jog laisva rusų tauta negalės tojo gero ir broliui lietuviui; tačiau šis prielankus atsakymas ant lietuvių pasveikinimo nors paeinantis nuo viešpatijos galvos negali būti pataikytas vienu išreikiškimu rusų visuomenės opinijos. Priešingai mes, kurie susidurdavome su rusų inteligentija, iš patyrimo žinome, jog jina griežtai priešinga atskirumui Lietuvos nuo Lenkijos. Jos nuomone Lietuva permaža tauta, kad galėtų savaimi užsilaikyti; be to perdaug joje slavisko, ypač lenkiško elemento, kad galėtų sudaryti ramią tautinę vienetą. Tasai rusų manymas viešai apsiereikšė valdiškajame pagarsinime atstatymo Lenkijos rubežiuose mutojos padalijimo; kame pažymėta ne atskirimas Lietuvos nuo Lenkijos, bet tik, kad būsią pareikalauta nuo lenkų užsitikrinimo tautinės laisvės lietuviams. Tokiu pat manymu užsikrėtė ir kiti talkininkai (allies) net ir Wilsonas, nes viešai kalbėdami apie Lenkijos nepriegulmybę nepaliesi Lietuvos.

Mes daug tikimės nuo būsiančio taikos kongreso. Tiesia, pralošus vokiečiui, jame ir jojo talkininkuose mes turėtume karštus užtarėjus. Jų rūpestis apie jų pačių ateitį verstų juos karštai remti Lietuvos visišką nepriegulmybę, nes Vokietija norėtų tu-

rėti aplink savęs mažas tautines vienetes; bet stipresne tuomet šalis alijantų, kaip dabar jie mano, taip ir tada būtų tam priešinga, nes, jų manymu, pastovi taika reikalauja aptvėrimo vokiečio stipria perdem — viena siena nuo rytų pusės. Tai jų tikslas, kuriame paramą suranda istoriškajame žvilgsnyje ant santikių Lietuvos su Lenkija.

Lietuva ir Lenkija suėjo vienybėn gera, liuosa valia (Red.) ir prisiekė viena kitai amžinai palaikyti tąją uniją (susibendravimą). Taigi ar tautos persisunkusios demokratiskumu panorės despotiskų būdu sugriauti tai, ką kiti liuosa valia pasistatė? Ne, tas priešinas teisėtinam principui. Išlaimejus alijantams bus atstatyta Lenkija su Lietuva, bet tokiam stovyje, kaip jos buvo metu padalijimo; t. y. sujungtos vienon viešpatijon, turinčios valią tvarkyti savo reikalus ir tarpinius santykius.

Mūsų optimistai gal pasakys: "mes protestuojame prieš prijungimą mūs prie lenkų! — mes norime savaimi rėdytis, bet ar daugelis tarp tųjų, "mes" turi Lietuvoj nors sklypelį žemės, kur galėtų atsiremti? O tuom laik Lietuvos lenkai ir sulenkėję lietuviai ypač didžiūnai, kaip antai Radvilai, Tiškai, Oginskiai ir daugybė kitų valdančių didelių plotus žemės, visą savo galybę statys už palaikymą susivienijimo su Lenkija. Taigi ar šiaip ar taip, Lietuvos ateitis tamsi, delto mes neprivalome būti optimistais ir, nuleidę rankas, laukti nuo kitų malones pasigailėjimo. — Toksai — tai mano manymas apie atėti Lietuvos dabartiniam stovyje dalykų.

Kuo pasirodė lietuviai.

Nors aš esu priešingas optimizmui reikale Lietuvos ateities, bet anaipol nesu pesimistu. Aš tikin į Lietuvos nepriegulmybę, bet nešitaikau su tais, kurie tiki tai gauti dykai, arba prašymu išmesti arba istoriniais dokumentais priversti kitas tautas taikintis su mūsų reikalavimu. Ne, broliai! ne maldavimais ir popieriniais dokumentais mes išgausime nepriegulmybę, bet tik plieno argumentais rankose. Lenkija atkreipė ant savęs atydą pasaulio ir tapo pagerbta, nes jina dar pradžioje karės pastatė savo legijonus ant kruvinos arenos. Ką-gi lietuviai nuveikė? Plakė vien kitus savo aštriais liežuviais ir nešiojo, it maži, nesubrendusio proto, vaikai skundus pas ponus valdovus ant kitų priešingų sau partijų. Ar-gi jau lietuviai ant visados pasiliks tokiais išsigimėliais; sumoterėjusiomis lėpėmis, nevertais nešioti vardą lietuvio. Šiandien gera mums proga subrusti, nes Amerika nedraus eiti ginti savo tėvynės; tačiau jina mums dar pagelbės. Kur tieji 30,000 kareivių pažadėtų p. Wilsonui? Kur mūs Vyčiai? Kur tieji poetai, kurie taip smarkiai pirmiau Lietuvą mylėjo? Kur, pagalios, cicilikai, kurie taip troško revoliucijos — kraujo praliejimo. Telkitės visi ir skubinkite, vokiečio sutremptą Lietuvą gelbėti. Už tąjį šventą darbą teks jums amžina garbė, jūsų vardai užsirašys istorijoje Lietuvos, kaip geradarių, išgelbėtojų.

Kada lietuvių pulkai susieiliavę papuoš gatves Amerikos miestų, kada jie iškilmingai į tolimą kelionę rengsis — vardas lietuvių pasklys po visą pasaulį ir visos tautos su pagarba jį tars; tad nereikės su krepšiais dokumentų u bagauti ir visokiems dideliems ir mažiems tariamiems priteiliams linguoti galva. Lietuvių energija, drąsa, pastumas juos į garbų darbą, pakels juos akyse visų didžiųjų tautų ir atdarys kelią į savistovystę, nes kas moka už sąvąją žemele kariauti, tas — visų nuomone — mokės jąją ir valdyti.

Kada lietuvių pulkai susieiliavę papuoš gatves Amerikos miestų, kada jie iškilmingai į tolimą kelionę rengsis — vardas lietuvių pasklys po visą pasaulį ir visos tautos su pagarba jį tars; tad nereikės su krepšiais dokumentų u bagauti ir visokiems dideliems ir mažiems tariamiems priteiliams linguoti galva. Lietuvių energija, drąsa, pastumas juos į garbų darbą, pakels juos akyse visų didžiųjų tautų ir atdarys kelią į savistovystę, nes kas moka už sąvąją žemele kariauti, tas — visų nuomone — mokės jąją ir valdyti.

Turėkime tai omenyje, kad lenkai mūs snės, jeigu mes nesurengsime sau fizišką, militarišką pajėgą. Nedalyvaudami aktyviai karėje mes negalime tikėtis savystovės Lietuvos; neturint militarės pas save paramos mes tapsime nelaiminga auka lenkiško fanatizmo. Mums tai žinoma, kad lenkai turi šiokią - tokią militare organizaciją; tad varant platinimą savos "polskiej wiary i oswiaty," jie jau turės kuomi parenti savo darbą ir numalšyti pasipriešinimą lietuvių. Čia tai ir pasirodo būtinas reikalas mums suorganizuoti savo armiją ir jąją naudotis netik paliuosavimui Lietuvos nuo Vokiečio, bet ir apsigynimui nuo lenkiškų misijų.

K. J. J.

Red. prierasas. Autorius aiškiai nurodo rimtą pavojų iš lenkų pusės. Tik vis delto mums matosi, jog jiai (autorius) yra linkęs į pesimizmą. Ši karė vedama vardan demokratijos laimėjimo ir tautų liu-sybės. Didžiausią garantiją tam teikia dalyvavimas Amerikos. Kaip tik, pasiremiant istoriškais dokumentais, mums lengva bus išrodyti po karės, kad Liublino unija ne lietuvių tauta sudarė ir kad dabar taip-pat unijos su lenkai nepageidauja. Saujalei Lietuvos aristokratų sunku bus atsverti balną. Daug didesnis pavojus gludi tame, kad pačios liaudies dalis, dar nesupiratusi, kad nebalsoūtų už Lenkiją. (Bet ir šie dar atsimins gerai lenkiškas malones, kurias ant savo nugaros patyrė). Vis delto būdėti ir veikti reikia. Autoriaus straipsnis verčia pagalvoti.

JUOKELIAI.

Tai tarp socialistų dabar svažiėjusiu dalyku bus isteigti darbininkų taryba.

Gal būt apie tai ir nemazai suka sau galvas. Bet mano nuomone, kaip didžiausio socialistų prietelio, svarbiausias jų dalykas šiuo laiku turi būt surengimas didelio lauro sudeginimui. Spargos knygos vardu "Socializmo Minties Baidymas." Jei to nepadarys tai socialisto etiketo knyga gali sudrumsti socializmą.

Kaip tu manai, kaip socialistai užgyvės Kapskui išvažiavus.

Suprantama kapsukiniai nuleis uodegas ir viskas dėsins pagal diktatoriaus Grigaičio įsakymus.

Ar tu manai, kad lietuvių socialistų laikraščių redaktorius kaizerio agentai pašmeravo, kad jie taip kaizeriškai rašo.

Gal ir pašmeravo, ko nežinau, to netvirtinu, bet matau, jog socialistų laikraščiuose aiškiai atsispindi tas, ko nori kaizeris ir prie ko jis varosi.

Keblus padėjimas.

"Naujienos" užsispyrė sutvert "Darbininkų tarybą — su raudona naktaiža" ir tai iš tinkamiausios medžiagos — iš socialistiškų organizacijų, kaip iš bulvių.

Nu tai kas? ir tegul sau tveria.

Tvert, tai tvert, bet, visose socialistiškose organizacijose nesuranda gerų socialistiškų principų, o be principų "taryba," tai kaip šuo be uodegos.

Tai mat avingalviai, ką čia galvas sukt, tenurašo į socialistų laikraščio redakciją užklausa apie geriausius socialistiškų principus ir gaus atsakymą koaiškiausią net uždyka.

Kad "Naujienų" redaktorai nelabai tiki į gudrumą socialistų laikraščių redaktorių, tai vargu bei norės tams-todos rodos klausyt.

Kad nenorės tai tesizino, bet aš jiems patariu iš geros širdies, taip kaip — draugams.

F. V.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

MONTELLO, MASS.

Seniau doleriai — dabar centai.

Nedėlios vakare, 17 d. birželio Tautiškam Name buvo p. St. Šimkaus prakalbos. Kvietė jį TMD. kuopa ir Sandariečiai. Šimkaus prakalbą galima apibūdinti trimis žodžiais: atvažiavo, apšmeižė ir — nieko nesurinko. Šmeižti jis moka neblogiau už cičiliką, su tuom tik skirtumu, kad aš nie šmeižia kunigus abelnai, gi Šimkus teršia juos ir mini pravardėmis. Laisvamaniai ir socialistai Šimkaus plovonėms pritarė gausiu delnų plojimu. Aha! — tarė sau Šimkus, — dar labiau emė teršti katalikus, manydamas, kad gausus delnų plojimas reiškia daug, daug aukų. Apsiriko, nabagėlis. Nežinojo, kad laisvamaniai užmoka delnais, o katalikai aukomis. Apšmeižęs katalikus, jis užkliudė socialistus. Bet čia kilo triukšmas. „Meluoji! meluoji!“ pasigirdo iš visų kampų.

Šimkus nusigando ir su ašaromis maldavo, kad nusiramintų. Publika šiaip taip nurimo, bet nieko nedavė. Aukotojų buvo taip mažai, kad į 2-3 minutes apeita visa svetainė. Dolerinės nieks nemėtė. Centų nesigailėta, bet jie vargšai galėjo sudaryti daugiau, kaip \$2-\$3. O kuomet Šimkus dirbo išvien su katalikais, rezultatai buvo kitokie. Ki. Toj pačioj svetainėj jis yra surinkęs suvirš \$200.00. Dabar girdėjosi katalikus kalbant: „Ejau į prakalbą, kad šį-tą aukavus nuvargintai Lietuvai, bet kada kalbėtojas mus išbjaurojo, nedaviau nei cento.“

Čia aiškiai matyt, kokią naudą atneša Lietuvai „gudri“ Šimkaus politika. Jis mėgsta prikašioti kunigams, kad savo pasielgimu paralyžuoja Lietuvos šelpimą. Gi pats ką daro? Sutraukęs ryšius su katalikais, jis tapo vien siauros laisvamanų sriovės samdininu. Bet ir to darbo palanga matosi. Kuomet aukos paliaus plaukusios ir laisvamanų kišenius, Šimkus taps jiems neandingu ir užmokės jam — delnų plojimu. O kas toliau? P. Šimkus dar jaunas žmogus, bet nežinia kodel taip greit nori užbaigti savo karjerą. Žinoma, jo gyvenimo klausimas, tai jo paties dalykas, bet kaip viešas žmogus p. Šimkus turėtų nusisamdyti tinkamą menedžerį, kuris jį apdraustų nuo siauros, zakristijoniškos politikos.

Vaikinas.

LAWRENCE, MASS.

Mickevičius, nezalezninkų galva, buvo suaukęs nedėlio „synodą.“ Tenai atsilankė keletas delegatų ir p. Būžys buvo. Tas pats, kuris trankešis po Bröcktoną, Detroitą, Chicago ir kitur.

Mickevičius davė inėšimą ir patvirtino, kad jis būtų įrinktas į vyskupus. Liepė visiems kelti rankas. Visi pakėlė. Dabar Mickevičius jau nezalezninkų vyskupas.

Taip-gi nutarė įsteigti savo laikraštį ir uždėti seminariją. Tokie tai tų didelių „beibių“ darbai.

Jonas Keras.

WESTFIELD, MASS.

SLRKA. 97 kuopa, nemažino įstojimo mokesčių. Nuo 10 d. birželio iki 10 d. liepos gali kožnas prisirašyti prie tos organizacijos už \$1.00. Į tą organizaciją gali prigulėti vyrai, moterys, merginos ir vaikai. Bus įrašomi kas savaitę penktadienį nuo 7:30 val. vakare šv. K. K. Dr-tės pobažnytinėj svet. 22 William St.

Privalo kožnas vienas apsi-drausti savo gyvastį ir sveikatą, kad ištikus kokiam nelaimėi neįkliutum bėdon, arba kad nebūtum našta savo prieteliams. Rašykites visi.

M. K. V.

OVERBROOK, PA.

Pasibaigė mokslo metai.

Pereitą savaitę pasibaigė šioje seminarijoje mokslo metai. Su džiaugsmu ir triukšmu apleidome mokyklą skaičiuje 250 moksleivių, kurių tarpe randasi septyni lietuviai.

Lietuviai moksleiviai pusėtinai mokiniai. Pasirodo, kad nekurie turi net didelius gabumus. Juozas Čipukaitis gavo sidabrinį medalį, kaip antarą premiją už filosofiją. Ostašauskas gavo auksinį medalį už „Christian Doctrine.“ Išimant vieną, kiti gana augštus laipsnius gavo kiekvienoj mokslo šakoj.

Seminarijos valdžia nelabai prielanki lietuviams. Labai mažai apie lietuvių težino ir juos supranta, bet po biskip pradeda geriau juos pažinti. Mat čia per ilgą laiką lietuvių nebuvo. Nėkurie iš mokytojų dar nežino skirtumo tarp lietuvių ir lenko. Pernai gavome pavilijimą nuo valdžios laikyti du kart į savaitę susirinkimus del mokymosi lietuvių kalbos. Šiais metais ačiū diakonui Masson'ui ir kun. Zimbliui gavome ir lietuvių kalbos mokytoją. Valdžiai panorėjus, kun. Zimblys apsiėmė du kart savaitę pas mus atsilankyti mokyti lietuvių kalbos. Seminarijos valdžia pripažino lietuvių kalbos klesę lygiai kaip francūzų, vokiečių ir italų. Oficialiai kaippo geriausiam mokiniui kitų kalbų taip ir lietuvių buvo skirta premija. Premiją už lietuvių kalbą gavo I. Čipukaitis.

Išimant vieną, mes visi prigulime prie Moksleivių Susivienijimo. Viešo savo knygyne neturime, bet nekurie iš moksleivių turi gana apšėiai visokių lietuviškų knygų, kurioms dalinasi su norinčiais jas skaityti. Iš laikraščių čia ateidavo „Moksleivis“, „Tautos Rytas“, „Darbininkas“, „Zvaigždė“, „Šviesa“ kaip kad ir „Draugas“ kurį kun. Zimblys mums suteikdavo. „Darbininkas“ geriausia mumi visiems patiko. Jį godžiai skaitėme visi. Moksleiviams be „Moksleivio“ „Darbininkas“ yra geriausias ir naudingiausias laikraštis. Geriausia del to, kad geriausiai šviesę perstato ir nušviečia mūs tautišką gyvenimą. Naudingiausia del to, kad geriausia nušviečia ir parodo darbininkų padėjimą ir tuomi vienija moksleivius su darbininkais užinteresuodamas juos darbininkų klausimu, nurodo darbininkų stovį ir pusę iš kurios darbininkams ir tautai gresia pavojus.

Vienas iš mūs moksleivių sugalvojo leisti laikraštuką „Galvočių.“ Žinoma, tas parodo, kad moksleiviai šį-tą galvoja. Bet mano nuomone laikraštukas yra labai mažos vertės. Turime gerų laikraščių, kurie rimtai ir sugabiai gvildena darbininkų klausimus, iš kurių mes moksleiviai turėtume pasimokinti ir jiems padėti savo rašteliais jei sugebim ką naudingo parašyti. Bet pirmiausia mes turime „Moksleivį“, kuris prašo rašyti.

Moksleivis.

CHICAGO, ILL.

(North Side.)

Birželio 13 d. šv. Mikolo salė buvo pramogėlė pasveikinimui gerb. kun. V. Kailiaus-mo, naujo vargonininko p. J. Brazaičio ir vieno seminarijos auklėtinio. Programas susidėjo iš bent aštuonių prakalbėlių. Tarpe kalbėtojų buvo K. Pakštas, P. Juras ir k. Nauja-sai vargonininkas matyt uolus veikėjas ir daug pasidarbuos tarpe vietos jaunimo.

Tą pramogėlę buvo surengus vyčių 5 kuopa.

Daug valges.

MONTELLO, MASS.

Tarpe Montellos lietuvių pakilo gandas kad randasi šnipai. Žmonės suerzinti įvairios rūšies maištininkų nežino nei ką manyti. Panedėlyje buvo susirinkimas del ištirimo kas tie yra šnipai. Bet žmonės tik dar daugiau buvo suerzinti. Keletas raudonkakių kaip proto netekę savo nepamatuotomis paskalomis žmones be jokio reikalo gazdina.

Neprošalį tokiems vietinio anglų laikraščio patarimas: „Lietuviai gali nelaužyti galvas apie kokius ten „šnipus.“ Jei jų randasi tai vietinė policija apsidirbs su jais.“

Lietuvaitė mokytoja.

Utarinke Juzefa Žarkauskaitė baigė mokslą ant mokytojos. Ji gavo diplomą iš Bridgewater Normal School. P-lę Žarkauskaitę yra narė vietinės moksleivių kuopos.

Kol dar p-lę Žarkauskaitė nebuvo net savo mokslo užbaigusi jai buvo siūlyta vieta kaip mokytojos viešojoje mokykloje Quincy, Mass. Ji pradės savo darbą tenai šį rudenį.

Šv. Roko baseball kuopa rengia pasilinksminimo vakarą ketverge. Bus imtynės tarpe dviejų vietinių čempionų ir daug kitokių įvairumų.

Subatos ryte Povilas Petrušis veždamas darbininkus į darbą savo automobiliuje sutiko nelaimę. Ašis automobilio trūko ir vežimas sugriuvo. Kadangi negreita leido automobilį, tai nei vienas nebuvo sužeistas.

Tarpe 238 mokinių, kurie baigė vietinę High School randasi pora lietuvių: Petras M. Moncevičius ir Juozas P. Tukis.

P. Moncevičius seks augštesnį mokslą Annapolis akademijoje, kur jis buvo kongresmano Olney paskirtas.

P. Tukis šiuo metu baigia savo mokslo ir užsiims pramonija.

Jonas J. Ramanauskas, Bostono Kolegijos studentas per šios vasaros vakacijas užėmė vietą kaip reporteris prie dienraščio „Brookton Times.“

Šv. Roko Bažnytinis Choras nutarė dalyvauti Lawrence Vyčių parengtoje žaidimo dienoje liepos 4. Choristai keletas į Lawrence automobiliais.

Lietuvos Vyčių baseball skyriaus stropiai rengiasi prie susirėmimo su South Bostonieškais Lawrence Liepos 4 d.

Moterų Sąjungos vietinė kuopa rengiasi prie išdirbinių parodos kuri įvyks birželio 27 d. Tą vakarą bus perstatytas milžiniškas veikalas „Genovaitė.“

Šv. Kazimiero dr-ja Panedėlio vakare laikė savo paprastą mėsėninį susirinkimą.

Montellos veikėjai darbuojasi. Nedėlioje p-lę Ona Kašė-taitė laikė prakalbą Norwood, Mass. ir p. Jonas J. Ramanauskas, kalbėjo Nashua, N. H. Keras.

BRIDGEWATER, MASS.

Subatos vakare vietinis Lietuvių Benas buvo surengęs gražų pikniką. Minėtas klubas įsitaisė puikią vietą ant kampo Spring ir Plymouth gatvių del šokių ir piknikų.

Ant pirmojo pikniko atsilankė gražus būrelis jaunimo. Buvo daug iš apielinkinių miestelių.

Jonas Keras.

WORCESTER, MASS.

Tik kyšt vienas „Galijotas“, kaip ant jėkmo ir pakio, kad Worcesterio moterų Sąjungos narės praeitą žiemą nieko nevykė. Trūko man laiko aiškinti tai-gi stengiuosi parašyti, ką sąjungietės nuveikė. Surengė du baliu su šokiais, skrajojančia krasta ir įvairiais pamarginimais. Dvejas prakalbas, kur kalbėjo p-lę Petruskaitė iš Waterbury, Conn. ir

p-lę Stalionaitė iš to paties miesto. Taip-pat pora vakarų buvo surengta su teatrais, monologais, duetais, kvartetais ir taip toliaus. Dvidešimtis penkis dolerius aukavo del karės nukentėjusių. Sąjungietės prisidėjo prie tautiškos šventės šv. Kazimiero dienoje. Bet ką surokuosi viską, prie kiekvieno prakalbos ir naudingo darbo sąjungietės buvo pirmutinės.

Ketvirtą dieną birželio laikytam susirinkime vėl nutarė vienbalsiai \$10 aukoti del Lietuvos kaipo auką popiežiaus dienai. Ateinantis susirinkimas bus 25 d. birželio. Malonkėte visos narės atsilankyti ir naujų atsivesti. Bus daug kas kalbėti kaslink delegatės siuntimo į seimą.

Sąjungietės.

DUBOIS, PA.

Gegužės 30-tą d. vietiniai lietuviai gražiai apvaikšėjo metines sukaktuves pašventinimo savo šv. Juozapo kapinių. Rytė 9 val. visos dr-jos vyrų, moterų, vaikų ir mergaičių buvo ant šv. mišnių. Po to visi atėjo ant kapinių, kur gerb. klebonas su visų pagalba išpildė atsakančias tai dienai apeigas. Po tam nutėjo visi Lietuvių Svetainė, kur išsipildė sekantis visus užganėdinantis programos:

- 1) P-lę O. Morkelioniūtę paklekėmavo „Biskip pasijuk.“
- 2) Panelės šv. Marijos mergaičių choras sudainavo „Mažas Piemenėlis.“
- 3) „Kodel nuleidote rankas.“ Deklekėmavo J. Ječkauskas.
- 4) Vietinis klebonas pasakė prakalbą apie mokslo-apšvietą.
- 5) „Šalin tamsa.“ padeklekėmavo B. Valadkevičė.
- 6) P-lę M. Nockuniūtę deklekėmavo „Rytmetinė giesmė.“
- 7) Sudainavo šv. Kazimiero bernaičių choras.
- 8) P-as J. G. Bagdžiūnas deklekėmavo eiles „Dirbk ir kentėk.“
- 9) „Lietuva Tėvynė mūsų“ — mergaičių choras.

DuBois'o lietuviai jau ne kartą pasirodė su tam panašiais programais. Tas parodo, kad jie žengia pirmyn.

DuBoisietis.

MOKSLEIVIŲ SEIMAS.

Lietuvių R.-K. Moksleivių Susivienijimo VI Seimas įvyks rugpjūčio 24, 25 ir 26 dd., 1917 metuose, Grand Rapids, Mich., Lietuvių parapijinės mokyklos kambariuose.

Visi Moksleivių Sus-mo nariai bei gerb. alumnai teiksitis suvažiuoti skaitlingiausia. Vietiniai moksleiviai pasitiks ir priims visus delegatus draugiškai. Iškalno rengimės prie Seimo ir galvokime apie gerovę mūsų Susivienijimo!

Plačiau bus pranešta bent kiek vėliau.

Su tikra pagarba.

Al. M. Račkus

L. R. K. Moksleivių Sus-mo Pirmininkas.

Tik vienas iš šio būrio užsisakė „DRAUGĄ“, bet „draugas“ taip indomus, kad visi užsisakusio draugai ir prieteliai jį nori skaityti. Kam lyti kaimynams į akis, prašinėjant „DRAUGO“ pasiskaityti, kam kitiems nesmagumų daryti, kad gali pats sau „DRAUGĄ“ išrašyti. Dienraštis „DRAUGAS“ metams kainuoja \$4.50, Chicagoje \$6.00. Vienas numeris pamatymui siunčiamas dr'kal. Adresas: „DRAUGAS“ Lithuanian Daily Friend CHICAGO, ILL.

L. D. S. REIKALAI.

Nuo birželio 15 d. iki Rugpjūčio 15 d. š. m. p. K. Sėsnulevičius Yale Universiteto studentas aplankys lietuvių kolonijas užrašinėdamas „Darbininką“ ir organizuodamas L. D. S. kuopas.

Maršrutas jau prirengtas ir mes tikri esame, kad visi mielai priims ir pasinaudos.

Labai retai galima užgirsti naudingų ir gerų prakalbų; ypatingai tose kolonijose kur nėra parapijos.

Tokiose kolonijose labai tankiai apsilanko netikusie kalbėtojai ir organizatoriai, nes nėra kam persergėti ir patarti žmonėms nesidėti prie jų.

Dabar yra gera proga visiems, kur tik yra būrelis lietuvių, rengkite prakalbas gabi kalbėtojai, p. K. Sėsnulevičiui.

P-nas K. Sėsnulevičius pradėjo savo maršrutą nuo Philadelphijos: Birželio 18 ir 19 d. buvo Baltimore ir apielinkėje.

Birželio 20, 21, 22, 23, 24, 25 ir 26 bus Pittsburgh'e, Pa., Homestead, Pa. ir Donora, Pa. su apielinkėmis.

Tų kolonijų lietuviai, kur nėra parapijų norėdami surengti prakalbas praneškite gerb. kun. S. J. Čepanoniui, 318 Fourth Ave., Homestead, Pa. ir bus paskirta diena kada kalbėtojas galės pribūti.

Birželio 27, 28, 29 ir 30 d. bus Cleveland'e, Ohio ir apielinkėje. Norintieji surengti prakalbas, tuojaus kreipkitės prie A. S. Kulbickas, 7602 Al-ordeen Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

Nuo liepos 1 d. iki rugpjūčio 1 d. š. m. lankysis Illinoisas, Michigan, Indiana ir Wisconsin valstijose. Visų kolonijų veikėjai rengdami prakalbas kalbėtojai K. Sėsnulevičiui, reipkitės prie LDS. apskričių raštininkės: P-lę M. L. Gurinskaitę, 3347 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Visose kolonijose pasistengkite įsteigti LDS. kuopas.

Dėkitės į tą prakliniją organizaciją, kurioje visumet atarasite užuojautą.

Laisvamaniai ir kitokie mūsų priešai deda visas pajėgas, kad tik sutrukdžius ir pakenkus augimui LDS.

Visi darbininkai ir darbininkės turi tą atjausti ir stoti į eilę organizuotų darbininkų.

Užsipulimai ant L. D. Sąjungos lai būna paraginimo kiekvienam iš mūsų dėtis ir skleistis obalsi: „Krikščionys darbininkai vienykimės.“

Rengkite prakalbas mūsų kalbėtojams, organizuokite L. D. S. kuopas, užrašinėkite laikraštį „Darbininką“ ir taip kuo galite remkite.

Pirmas LDS. Naujosios Anglijos Apskričio susivažiavimas bus So. Bostone birželio 24 d.

Į tą susivažiavimą visos kuopos teiks prisijūsti atstovus, nes yra daug svarbių reikalių paliejančių pačius darbininkus.

Kadangi iki Seimui beliko tik vienas mėnuo, tai turime prisirengti gerai, kad mūsų organizacija po šio Seimo galėtų daug sparčiau augti ir daug ką nuveiktų darbininkų tarpe.

Būtų gerai, kad visi kurie važiuos į šį susivažiavimą neatvažiuotų be nieko, bet atsivežtų naudingų sumanymų.

Šis seimas turės išrišti du svarbius klausimus būtent:

- 1) Organizavimas amatininkų (skaityk „Darb.“ 72 (254))
- 2) Sutvarkymas Streikierių fondo. Taipgi ir daugiau svarbių reikalų.

Tuos pačius klausimus turėsime apkalbėti plačiau ir Apskričio susivažiavime.

Liko tik vienas mėnesis iki Seimui. Nariai prašomi užsimokėti savo dukles į Cent-rą.

LEWISTON, ME.

LDS. 37 kuopa birželio 13 d. turėjo susirinkimą ir tarėsi apie delegato siuntimą į Bostono apskričio suvažiavimą. Del tologo ir brangumo atsižadėta nuo delegato siuntimo, bet visi pripažino, jog pildys visus to suvažiavimo nutarimus.

B. Jakutis, rašt.

CLEVELAND, OHIO.

LDS. 51 kp. susirinkimas bus birželio 24 d. š. m. krautuvės kambariuose po No. 2209 St. Clair Ave., N. E.

Visi nariai kviečiami atsilankyti ir taip-gi naujų atsi-vesti.

Darbuokimės visi delei darbininkų labo. Į šią organizaciją priimama vyrai, moterys ir merginos nuo 16 m. amžiaus. Šiame susirinkime turime daug svarbių reikalų. Kviečiame visi.

LDS. 51 kp. Fin. Rašt.

A. S. Kulbickas.

Skaityk Čia

Didžiausios sankrovos visokių geležinių daiktų, malevos (paint) ir piaujamų įrankių. Įrankiai del namų statytojų, tepliorių, švinorių (plumbers), stogų dengėjų, gas'o pritaistytojų, mūrinių, tinkuotojų, mašinistų, namų sargų ir kontraktorių.

Spinininkai, piuklų aštrintojai ir raktų rinkėjai. Sienuoms popierų, langams uždangalai. Mūsų sankrovos randasi šiose vietose:

J.J. McGowan Co.

265 Broadway, -:- So. Boston, Mass.

Sankrovos:

471 E. Fourth St., -:- So. Boston, Mass.

941-943 Washington St., -:- Boston, Mass.

Pearl St., -:- Boston, Mass.

366 Washington St., -:- Dorchester, Mass.

686

Telephone: 350 So. Boston.

975-W

Vienintelis Bepartyviškas Laikraštis

Vienintelis lietuviškas bepartiviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš karės, iš Lietuvos. Darbininkų Žinios, Prakalbos po Medžių, Moterų Skyrius, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymas Kariaujančių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysit tikrai pamylėsi.

Kaina metams \$1.50, Pusei metu 75c., Kanadoje užrubežiaus, \$2.00

Prisiųsk aiškų savo adresą, tai prisiųsime vieną del pažiūrėjimo.

Rašyk Adresą tokį

“AMERIKOS LIETUVIS”,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

“Lietuvių Balsas”

“Lietuvių Balsas” rūpinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karės pabaigos.

“Lietuvių Balsas” padeda šviesties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištremimo metu pasimokinti iš svetintaučių kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn nieko, kas žemina mūsų tautą.

“Lietuvių Balsas” didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvių, kad, kaip tik paliaus žvangęje ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karę dirvomis, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai aptveriami.

“Lietuvių Balsas,” dėdamas savo skiltyse kuopigaliausia kaina skelbimus-ieskvojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

“Lietuvių Balsas” kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusei metu) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. Skyrium numeris 5 kap.

Skelbimų kaina. Petito (smulkaus rašto) eilutė (da-linant puslapį į keturias skiltis) prieš tekstą — 60 kap.; po teksto — 30 kap. Pabėgėliams, ieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto — 10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių ieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Adresas:

“LIETUVIŲ BALSAS,” Petrograd, Baskov 29.

Prakalbų maršrutas

Vincas Bukštalis lankysis su prakalbomis sekančiose vietose:
 Birž. 19 d., Benld, Ill.
 " 21 d., Gillespie, Ill.
 " 23 d., Virden, Ill.
 " 24 d., Auburn, Ill.
 " 26 d., Kincaid, Ill.
 " 28 d., Springfield, Ill.
 Kviečiame visus atsilankyti. Įžanga veltui.

Prakalbų rengėjai.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Kuop. rašt. — Waterbury, Ct. — Pranešimas pervėlai atėjo.

Z. Bagdžiuniutei. — Ačiū. Indėsimė, kaip tik vietos turėsimė.

J. K. Miliauskui. — Kadangi tas pranešimas rado viešingumą "Garsė," tai mes nedėsimė; ypač dėl to, kad labai stokuoja mums vietos.

K. J. J. — Atsiprašome, kad taip užtrukome su indėjimu Tamstos rašteliu.

Sustok! Skaityk! Galvok!

Užlaikau visokios rūšies maldaknygių ir įvairių svietišku knygų.

Parduodu už pigią kainą. Užrašinėju laikraščius: "Darbininką," "Draugą," "Žvaigždę," "Vytį," "Žvirblį," "Tautos Rytą," "Pažangą," "Moksleivį," "Moterų Dirvą" ir "Garsą."

Galite gauti ir pavieniais egzemplioriais.

Kreipkitės pas:

Andriejų Kulbicką,
 7602 Aberdeen Ave., N. E.
 Cleveland, Ohio.

Pasipirkite pavieniais numeriais "Darbininką," "Draugą," ir kitus katalikiškus laikraščius pas:

K. V. PETRONI,

11 Congress Ave.,
 Waterbury, Conn.
 Prie lietuvių bažnyčios.

\$1.00 Neramus laikas \$1.00

Skaityk "Darbininko" išleistas knygas, jeigu nori nuvalkyti nuo savęs visus neramumus.

Mes patartume nusipirkti šias knygas: "VAIZDELIAI" kurioje telpa šios apysakaitės:

1) Progos belaukiant, 2) Indomi vieno laikraščio pradžia, 3) Iš daugelio vienas, 4) Raudonas kaklaryšis, 5) Gyvenimo pasaka, 6) Literatas. Parašė J. Kmitas. Pust. 64. Knygelė dailiai išleista ant geros popieros ir kainuoja tik30c.

"PAŽINKIME SOCIALIZMĄ." Tai naujoviškiausia "Darbininko" išleista knygelė, kuri tinka ir katalikams ir socialistams. Ikišiol dar niekas nebuvo išleides tokios knygelės apie socializmą, kuri tikėtų ir katalikams ir socialistams. Dailiai išleista, ant brangios popieros ir kaštuoja tik10c.

KUR TEISYBĖ? SUKRUSKIME. Parašė kun. F. K. Kas nori žinoti kur yra teisybė, tai lai skaityt šią knygelę. Kaina5c.

"SVARBUS KLAUSIMAI." Joje telpa šie klausimai ir į kuriuos labai aiškiai atsakoma: Ar yra Dievas? Ar Kristus yra Dievas? Ar žmogus turi dūšią? Ar žmogus kilo iš beždžionės? Ar apsinkina žmogų Dievo įsakymai? Tą knygelę verta perskaityti kiekvienam. Parašė F. V. Pust. 32. Kaina10c.

PATARLĖS ir Išminties Grūdėliai. Surinko P. Mulevičius. Tai yra vienatinė tos rūšies knygelė lietuvių kalboje. Joje telpa daugybė trumpių, bet labai svarbių minčių. Senas, jaunas, mokytojas ir bemokslis čia ras sau tinkamiausio dvasiško peno. Knygelė nemaža ir daili. Kainuoja tik25c.

KOMEDIJĖLĖS. Parašė Uršulė Girkliūtė. 36 pust. Knygelėje yra 60 gėnės atsilankymas, Dvi Kūmūtės, Dvi Sesutės ir Girtuoklė su Blaivininku. Visi šie veikalėliai pilni gėdaus juoko. Kiekvienas noris lengvaus, smagaus pasiskaitymo, turi įgyti šią knygelę. Veikalėliai labai tinka lošimui. Kaina10c.

LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS. Parašė Uosis. Knygelėje išaiškinama kas tai yra mūsų srovės, kaip jos skirstosi ir kaip turėtų būti. Patarina visiems ją perskaityti. Pust. 32. Kaina10c.

LIETUVIŲ DARBININKŲ KALENDORIUS 1917 M. Išleido L. D. S. Yra vienas iš geriausių patarėjų. Jame rasite aprašymą lietuvių organizacijų, visokių paveikslų, informacijų, eilių, dainų, pasakalių ir tt. Kiekvieno lietuvių grūčioje privalo rasti. 128 pust. Kaina25c.

Perkant visas virš pažymėtas knygas, atiduosime už \$1.00.

Jeigu jau turite tas knygeles, kurios čia įvardytos, tai nieko nelaukdami parašykite laišką į dėdą už 2c. krasos ženklelį ir po kelių dienų gausite iš "Darbininko" knygyno katalogą dykai.

Pinigus siųskite iš kalno krasos ženkleliais arba čekiu šiuo adresu:

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pirkite Rakandus Lietuvių Rakandų Kompanijos Krautuvėje

Gausite teisingą ir prielankų patarnavimą. Prašome ateiti ir prisijūreiti mūsų kainoms. Pigesnės kainos negu pas kitus.

Jeigu norite, kad jūsų stuba būtų papuošta naujausios mados rakandais, tai nieko nelaukdami nusipirkite iš

Lithuanian Furniture Co.

268 Broadway, So. Boston, Mass.

Farmos! Farmos!

Lietuviai, norėdami pirkti farmas, privalote gerai apsiūreiti kur ir kokią žemę perkate, nes kitaip galite baisiai apsigauti ir prarasti visus savo sunkiai uždirbtus centus.

Mes stengiamės kiekvieno lietuvi atkreipti atidą ir patariam visiems pirkti farmas Wisconsin valstijoje, Clark pavieta, nes čia yra viena iš geriausių ir puikiausių apielinkų dėl apsigyvenimo mūsų lietuviams. Čia žemė yra puiki ir derlinga, juodžemis, apačioje su molis; visokie jėvai puikiai dera.

Šios farmos randasi pačiame viduryje Wisconsin valstijos, arti miestų, geležinkelio, mokslo ir visų parankumų, kas tik žmogui reikalinga dabartiniam gyvenime. Čia farmas galima pirkti ant labai lengvų išmokėsių, nors ir biedniausias žmogelis gali įsigyti sklypą puikios žemės ir gyventi sau ramiai, nebijodamas bedarbės ir blogų laikų.

Atvažiuokite, o persitikrinsite patį, nes kitaip negalite nuspręsti šių farmų gerumo ir žemės derlingumo. Del platesnių žinių rašykite laišką, mes suteiksime sąžiningą patarimą.

LITHUANIAN COLONIZATION CO.
 O W E N, W I S.

Reikalaujame agentų kiekviename mieste. Užmokestį agentams duodame gerą.

Paieškojimai

Jeigu nori surasti savo gimes ar pažįstamus prisijusk paieškojimą į "Darbininką."

So. Boston, Mass.

Už vieną sykį 50c.

" du " 75c.

" tris " \$1.00

Už paieškojimus pinigų siųskite iš kalno.

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway,

Paieškau Povilą Čiurlionį ir Petrą Čiurlionį, paskutini kartą 1914 metais gavome nuo Povilo laišką ir dabar nežinom apie jį nieko, ir kiek rašėm laiškų, tai nei vienas negavome atsakymo. Mes jau tris metai gyvename Maskvoje, pabėgę nuo karės iš savo tėviškes iš Druskininkų, Gardino gub.

Mano antraštas: Rusia, Moskva, Nova - Aleksandrovskaje ul. d. Bieličkova, No. 49. Adėlė Franciskovna Čurlenis.

Paieškau brolio Juozapo Gedmino, Kauno gub., Raseinių pav., Jurbarko val., Skirsnemunės parapijos. Jisai gyveno Chicagoje keturi metai atgal, o dabar nežinau kur. Tai gi meldžiamė atsišaukti greitai arba kas žinot praneškite, nes turiu svarbių reikalų.

Liudvika Gedminaitė,
 233 Broadway,
 So. Boston, Mass.

Vincentas Petrikas Kauno gub., Ukmergės pav., Kovarsko valsčiaus, Piktogoli gatvės ieškau brolio Konstantino Petriko. Mano adresas: Ekaterinoslavskoi gub. Poč. Sta. Juzovka-Rudnik, Aleksandrovska kaja gora V. Petrikas, Russia.

Kareivis Klemensas Prielganskis, Kauno gub., Telšių pav., Zemalės par., ieškau brolio Jono ir sesers Valerijos gyvenančių Amerikoje. Mano adresas: Russia, Moskva, Pokrovka 10-4 Gilovidisu K. Prielgovskomu.

Tuomelis Darata Biržų parapijos ieškau sūnais Jono Tuomelio, Martino sūnais. Pirmiaus gyveno 785 Bank St., Waterbury, Conn., o dabar nežinau kur. Mano adresas: Gor. Tver, Millionnaja ul., No. 72 Litovskij Komitet Russia.

Emilija Meškauskienė iš Skaraitiškių dv., Sidlavos par. Raseinių apskr. paieškau savo sūnais Jono Meškauskio. Juozapas Gaupšas paieško Gaupšo, Šimkų, ir Valčiuko. Jisai pats paeina iš Zakieliskų kaimo, Lidavėnų par., Raseinių apskr.

Zofija Dombrovskaja paieško brolio ir vaikų Antano ir Onos ir Antano ir Liudviko Počiukų. Visų jų adresas dabar toks: Russia, Gorod Tomsk, Malaja Podgornaja ulica, dom No. 18.

Paieškau Petro, Antano sūnais Znaiduko, Kauno gub., Zarasų pav., Pandelio val., so džiaus Mičiūnų. Taip gi Uršulės, Juozapo dukters Šapra-naucykės Kauno gub., Zarasų pav., Čedasų val., Naujokų so džiaus. Ieškau kareivis Juozapas, Antano sūnus Znaidukas. Mano adresas: Russia, Moskva Kodynka Kancelarija Lagernago komendanta, Jo-

PIRMO KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išraimų.

Visą darbą gvarantuojuame.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass.
 PRIE DORCHESTER ST.

Valandos nuo 9 val. rytą iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. rytą iki 4 val. vakare.

DR. JOS KURIOS "DARBININKA" TURI PAEMĘ UŽ ORGANĄ.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ DR. JA VAKAR. PENNSYLVANIJOS.

Prez. — J. Petraitis,
 1505 Carson St.,
 S. S. Pittsburgh, Pa.
 Vice-prez.: — K. Smigelskis,
 1 Ellen St.,
 Carriek Pa.,
 Mt. Oliver St.

Prot. Sekr.: — J. Packevich,
 2107 Wharton St.,
 S. S. Pittsburgh, Pa.

Fin. Sekr. — Jos. Danksys,
 138 So. 20 St.

Išdinininkas: — B. W. Woshner,
 1514 Carson St.

Direktoriai:
 J. Marcinkevicius,
 2106 Carson St.,
 J. Janauskas,
 75 So. 19th St.,
 M. Brazinskas,
 1110 Freyburg St.,

J. Kybartas,
 2115 Wrights St.,
 P. Kildušis,
 1811 Wharton St.,
 Pittsburgh, Pa.
 K. Vieraitis,
 1717 Arcena St.,
 N. S. Pittsburgh, Pa.

Janitor: — J. Tamkevičia,
 2025 Jane St.,

Marshal: —
 C. Patekevich,
 1908 Merriman St.,
 M. Brazinskas,
 1110 Freyburg St.,
 Pittsburgh, Pa.

AR NORI GAUTI GERĄ DARBĄ.

The Benn Pitman School of Shorthand.

Katherine Evans Walsh valdytoja. Duoda dienas ir vakarines lekcijas Shorthand, Typewriting ir Stenotyp. Mokina po vieną. Darbas užtikrintas.

Telephone connection.
 51 M. St., SO. BOSTON, MASS.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius)
 Priemimo valandos: Nuo 2 iki 5 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
 509 BROADWAY Cor. Gt. St. SO. BOSTON.
 Tel. 502 S. B.

Central Spa.

Broadway, So. Boston, Mass.
 Kampas Dorchester Street.

Geriausia vieta, kur galima gauti įvairių rusių SALTAINIŲ, ŠALTAKOŠĖS (ice-cream), SODA ir CIGARŲ.

Taipgi įvairių FRUKTŲ-VAISIŲ. Prielankus patarnavimas. Tel. So. Boston 21032

Nusipirk mosties.

Tai BUSI GRAZUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mostia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis ikima plėmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir \$1. Pinigus galite siųst ir stampoms.

J. RIMKUS
 P. O. Box 36, Holbrook, Mass

TEL. BACK BAY 4200
 DR. F. MATULAITIS
 Ofiso adresas: 1-3 P. M. 7-9 P. M. Gėdo visokias ligas. Priekiria Akinias.
 419 Boylston St., Boston, Mass.

ELLIS McCLEARY CO.

Prirengiam pilnai \$150.00

Užtikrinan- 69, 50. Jokių vir-
 ti garantu- 69, 50. Jokių vir-
 a arba vi- 69, 50. Jokių vir-
 sai nemokėkite.

Tel. Back Bay 6722
 1666 Washington St. Boston.

Didžiausia Rakandų Vertė!

Niekur kainos negali būti sulgyintos Bostone su mūsų kainomis.

75c. Linolėja (linoleum).
 35c. mastas.

\$24.00 Geriausi vaikių vežimėliai (Carriages) \$16.50

\$ 6.50 Geležinės lovos..... 4.75

20.00 Bresiinės lovos 13.85

15.00 Šaldytuvai (Refrigerators) 10.50

5.00 Minkštai viršais ir apacia šieninkai (mattresses) 3.75

13.00 Ažuolinės kamodos... 8.85

24.00 Aks. karpetos 9X12... 17.50

14.00 Vilnonės ar valakni-
 nės 10.95

7.50 Sulenkiami vežimėliai
 vaikams 5.95

35.00 Kėtvirtainės azuolinės
 šėpos 26.75

Mes parodysimė daugiausia ir pilnai pripildytus namus įvairios rūšies rakandais So. Bostone.

Turime šimtais visokių rakandų nupiginta kaina, kuriuos mes kiekvienam išrodysime ir taip gi jų kainas.

MES GVARANTUOJAME UŽ KIEKVIENĄ PARDUOTĄ RAKANDĄ.

James Ellis Co

Kampas B ir B'way,

SOUTH BOSTON.

PINIGAIS ARBA ANT IŠMOKEJIMO.

A T D A R A: Panedėlio ir Sėbato vakarais.

Rusiškos ir Turkiškos MAUDYKLĖS.

11 Savoy St., Boston, Mass.
 Tarpe Washington Str.
 ir Harrison Ave.

1 ir 2 Leverett Ave.,
 BOSTON, MASS.
 netoli Leverett St.

Atdaros dienomis ir nak-
 timis del vyrų ir moterų. Pri-
 vatiški miegami kambariai.
 ĮŽANGA 30 centų.

Tel. So. Boston 270
 DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
 Galima susikalbėti ir lietuviškai.
 Ofiso valandos:
 Rytis iki 9 val.
 Popietį 1 iki 3
 vakarais 6 iki 9
 536 Broadway, So. Boston.

NUO ADMINISTRACIJOS.

Šiuomi pranešame visiems savo skaitytojams, kurių prenumerata pasibaigė arba jau baigiasi, kad pasiskubintumėte atnaujinti, nes mes kaip tik išsiuntinėjame pranešimus ir negavę jokio atsakymo, turėsimė sustabdyti siuntinėjimą "Darbininko."

Taip reikalauja pačtas, o antra pabrangus popierai negalime vykinti ant abejo.

Kaip gaunate žinią tuojaus pasirūpinkite prisijusti money order arba čekį.

Jeigu to negalite padaryti parašykite nors kada prisijusti pinigų.

Pasitikime, kad mūsų skaitytojai ir rėmėjai paklausys ir nevilkins prisijuntą.

"Darb." Administracija.

Bell Phone, Dickinson 3965 M.
 Dr. Ignatas Stankus
 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
 Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaigęs Indianos Universitetą) Gydo visokias ligas vyru, moteriu ir vaikų. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito. 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėliomis: 9-11 rito 1-4 po piet.

DIDELIS TEATRAS

Rengia N. P. Panelės šv. Dr-ja
 Subafoje Birželio-June 23 d., 1917

Pobažnytinėje Svetainėje

Norwood, Mass.

Prasidės 7 val. vakare

LIETUVIAI PAVESKITE DARBUS SAVIEMS.

Geriausias Lietuvis siuveys.

Siuvu vyriškus ir moteriškus drabužius, sėlig naujausios mados. Taisau, prosinu, valau ir dažau senus. Taip gi kunigams siuvu SIUTONUS ir esu gerai įsipraktikavęs tame darbe, kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje. Darbą atlieku greitai ir pigiai. Jeigu kas reikalauja, darbą pasiimu ir pristatau tiesiog į namus.

A. K. MAZALAS,

94 JEFFERSON STR., HARTFORD, CONN.
 Tel. Chart er 4235-4.

"DARBININKO" Spaustuovėje

atlieka

— Visokius Spaudos Darbus —

Nuo mažiausio iki didžiausiam

Kainos prieinamos

Apskaičiavimą už darbą pristūnčiam pareikalavus.
 Reikale višumet kreipkitės

"DARBININKAS"

242 W. Broadway So. Boston, Mass.

Reikia žinoti, kad

"Darbininko" knygyne galima gauti labai puikių maldų knygių nuo 40c. ir augščiau.

"MALDŲ KNYGELE" labai paranki ir tinka jauniui. Su gražiais drobės viršeliais, aukso kryželiu 40c.
 Tokia pat gražios skūros viršeliais, auksiniais kraštais 75c.
 Balta skūros viršeliais, auksiniais kraštais \$1.00
 PAMALDŲ VADOVELIS. Surengė A. L. R. K. Kunigų Sąjunga. Čia tilpsta giesmės, stacijs, graudūs verksmai, apaštalytės pamaldos, rožančius, tretininkų įstatai, įvairios maldos ir tt. Drūtais drobės apdarais, aukso krašteliais 40c.

PAMALDŲ VADOVELIS. Tas pats kaip viršuje minėtas, skūrelės apdarais 60c.

MAŽAS AUKSO ALTORIUS. Francūziškos juodos slidžios skūrelės minkštais apdarais, apvaliais kampeliais, aukso kvietka, kryžutis ir parašai, auksinti krašteliai. \$1.50

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, South Boston, Mass.